

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий інститут неперервної освіти
Кафедра публічного управління та адміністрування

УЗГОДЖЕНО

Директор ІНІНО

Артем СЛЮНЯЄВ

«18» 09 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«19» 09 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Інформаційне право»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	7	135/4,5	34	34	–	67	(1)ДЗ-7с	-	Диф. Залік 7с
Заочна	7, 8	135/4,5	8	8	–	119	КР -8с	-	Диф. Залік 8с

Індекс: НБ – 11 - 281/22-2.1.31

НБ – 11 - 281з/22-2.1.31

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає досягнути навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна...	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	5
2.3. Тематичний план.....	9
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	10
2.5. Перелік питань для підготовки підсумкової контрольної роботи...	10
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем вищої освіти знань та вмінь	11

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Інформаційне право» розроблена на основі Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання, затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце: дисципліна «Інформаційне право» є важливою складовою формування профілю фахівця у галузі публічного управління та адміністрування і належить до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти сучасних знань щодо правового регулювання інформаційних відносин, з'ясування основних прав та обов'язків учасників інформаційних відносин, принципів інформаційного права, усвідомлення значення норм права, що регулюють пошук, одержання, виробництво та поширення інформації, нерозривний зв'язок норм права з їх практичним застосуванням відповідними органами.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з найважливішими джерелами інформаційного права;
- засвоєння принципів інформаційного права і вміння використовувати їх зміст при розв'язанні конкретних завдань;
- набуття досвіду роботи з відповідними юридичними документами;
- формування правової культури у сфері інформаційної діяльності.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

(ПРН 5) Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

(ПРН 6) Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

(ПРН 7) Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.

(ПРН 9) Знати основи електронного урядування.

(ПРН 10) Уміти користуватися системою електронного документообігу.

(ПРН 12) Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування

(ПРН19) Розуміти технології підготовки та експертизи проєктів нормативно-правових актів у різних сферах діяльності

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

(ЗК 1) Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

(ФК 3) Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

(ФК 4) Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

(ФК 6) Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій

(ФК 9) Здатність впроваджувати інноваційні технології.

(ФК 14) Здатність брати участь у підготовці та експертизі проєктів нормативно-правових актів у сфері правового регулювання управлінських процесів.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна «Інформаційне право» базується на знаннях дисципліни «Вступ до публічного управління та адміністрування». Отримані знання можуть бути використані при підготовці кваліфікаційної роботи та практичної діяльності, пов'язаної з публічним управлінням.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля №1 « Основні положення інформаційного права», який є логічною завершеною, самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги модуля

Модуль №1 «Основні положення інформаційного права»

Інтегровані вимоги до модуля №1:

знати:

- основні принципи правового регулювання інформаційних відносин в Україні, загальні засади державної інформаційної політики;

– принципи інформаційної діяльності в Україні, основні нормативно-правові акти та їх положення, якими вона регламентується;

- основні види інформаційної діяльності та загальні засади їх правового регулювання;
- засади регулювання відносин у сфері діяльності засобів масової інформації;
- принципи правового регулювання відносин щодо інформації різних правових режимів (відкритої, державної таємниці, конфіденційної інформації, комерційної таємниці, персональних даних);
- основні права та обов'язки учасників інформаційних правовідносин, зокрема права та обов'язки громадян та юридичних осіб приватного права в інформаційній сфері;

вміти:

- орієнтуватися у системі нормативно-правових актів, що регулюють інформаційні відносини в Україні, правильно визначати нормативні акти і положення, що підлягають застосуванню у конкретній ситуації;
- застосовувати на практиці здобуті теоретичні правові знання.

Тема 1. Поняття інформаційного права та його джерела

Поняття інформаційного права як галузі права. Концептуальні підходи до формування змісту інформаційного права Предмет і методи інформаційного права Принципи інформаційного права Джерела інформаційного права Система інформаційного права.

Тема 2. Інформаційні правовідносини та їх суб'єкти

Інформаційні служби органів державної влади та місцевого самоврядування. Характеристика основних елементів інформаційних правовідносин. Правовий захист інтересів особи, суспільства і держави від загроз дії недоброякісної інформації, від порушення порядку розповсюдження інформації.

Тема 3. Об'єкти інформаційних правовідносин.

Правові режими інформаційних ресурсів. Поняття та сутність інформаційних ресурсів. Поняття та сутність Інтернет-правовідносин. Правовий режим податкової інформації. Правовий режим статистичної інформації. Правовий режим соціологічної інформації. Інформаційні ресурси та інформаційні продукти. Право власності на інформацію: проблеми і практика забезпечення. Телекомунікаційна мережа та види електронних інформаційних ресурсів.

Тема 4. Поняття та загальні засади реалізації права на доступ до інформації.

Право на пошук, отримання, поширення інформації та інші права, закріплені за фізичними особами за українським законодавством. Міжнародно-правові гарантії реалізації права на доступ до інформації. Збирання, нагромадження та оброблення інформації з юридичних проблем. Правові експертні системи.

Тема 5. Правове регулювання доступу до публічної інформації

Ефективна система забезпечення доступу до публічної інформації як чинник запобігання корупції. Співвідношення принципів доступу до публічної інформації та національної безпеки.

Тема 6. Адміністративно-правове регулювання і державне управління у сфері інформаційних відносин

Поняття державного управління у сфері інформаційної діяльності. Органи державного управління у сфері інформаційної діяльності. Повноваження органів державного управління у сфері інформаційної діяльності. Система державних органів влади, які здійснюють державну політику щодо регулювання інформаційних відносин в Україні. Державно-правовий механізм інформаційної безпеки в Україні.

Тема 7. Правові засади інформаційної безпеки.

Захист інформації. Інформаційна безпека як об'єкт правовідносин. Правове регулювання захисту державних інформаційних ресурсів в інформаційно-телекомунікаційних системах. Порядок надання послуг конфіденційного зв'язку органам державної влади та органам місцевого самоврядування, державним підприємствам, установам та організаціям. Правові основи криптографії в Україні.

Тема 8. Міжнародне інформаційне право

Співробітництво України з іншими державами, зарубіжними і міжнародними організаціями в галузі інформації, інформаційних відносинах. Досвід ЄС у регулюванні захисту персональних даних. Глобальне інформаційне суспільство у міжнародних документах. Інформаційне право: міжнародний досвід.

Тема 9. Правове регулювання інформаційних відносин у сфері масової інформації

Засоби масової інформації як об'єкт інформаційних правовідносин. Опублікування в засобах масової інформації нормативних правових актів. Правовий статус журналіста в Україні. Правові засади висвітлення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування ЗМІ в Україні. Права і обов'язки телерадіоорганізацій, їх працівників, телеглядачів і радіослухачів. Відносини ЗМІ із громадянами і організаціями. Захист суспільної моралі при розповсюдженні масової інформації.

Тема 10. Правове регулювання інформаційних відносин у сфері інтелектуальної власності та у науково-технічній сфері.

Комерційна таємниця. Комп'ютерні програмні продукти: поняття, сутність, класифікація. Правовий режим науково-технічної інформації. Особливості регулювання інформаційних відносин інститутом патентного права. Регулювання інформаційних відносин у сфері інтелектуальної власності в Україні. Проблеми захисту науково-технічної інформації. Правове регулювання створення і впровадження інформаційних систем. Правові засади охорони комерційної таємниці в Україні.

Тема 11. Правовий режим інформації з обмеженим доступом

Правові засади охорони банківської таємниці в Україні. Правові засади охорони персональних даних в Україні. Визначення таємної інформації та

правовий статус державної таємниці в Україні. Національна система конфіденційного зв'язку. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Тема 12. Правовий режим інформації про особу. Захист персональних даних.

Ретроспективний аналіз розвитку законодавства про захист персональних даних в Україні. Порівняльна характеристика законодавства про захист персональних даних в Україні та країнах Західної Європи і США. Проблемні питання повідомлення Уповноваженого ВРУ з прав людини про обробку персональних даних. Порушення законодавства про захист персональних даних під час виборчих кампаній.

Тема 13. Правове регулювання інформаційних відносин у сфері рекламної діяльності

Реклама, піар, недобросовісна конкуренція, інформаційна боротьба як об'єкти інформаційних правовідносин. Правовий статус суб'єктів рекламної діяльності в Україні, види суб'єктів рекламної діяльності. Правовий режим інформації про товар (роботу, послугу). Особливості правового регулювання інформаційної діяльності у сфері високих технологій. Правове регулювання політичної реклами в Україні.

Тема 14. Правове регулювання телекомунікацій та віртуального середовища Інтернет

Забезпечення інформаційної безпеки в мережі Інтернет. Захист авторських прав в Інтернет. Доменні імена: правовий аспект. Правове регулювання діяльності Інтернет-провайдерів. Правове регулювання створення і функціонування віртуальних підприємств. Укладання угод в електронно-цифровій формі.

Тема 15. Правове регулювання електронного урядування в Україні

Аналіз досвіду реалізації системи електронного урядування у технологічно розвинених країнах. Система електронних виборів: переваги, недоліки та перспективи впровадження в Україні.

Тема 16. Відповідальність за правопорушення у сфері інформаційних відносин

Інформаційні правопорушення і злочини у сфері високих технологій. Відповідальність за порушення законодавства про захист інформації. Відповідальність за порушення законодавства про інформацію (юридичні санкції). Юрисдикція державних органів влади (щодо розгляду справ, пов'язаних з адміністративними правопорушеннями у сфері інформаційних правовідносин).

Тема 17. Правове регулювання інформаційних відносин у сфері видавничої, бібліотечної та архівної справи

Правове регулювання інформаційних відносин у сфері видавничої, бібліотечної та архівної справи. Особливості інформаційних відносин, що виникають при виробництві, розповсюдженні і споживанні бібліотечної інформації. Права громадян і обов'язки держави в бібліотечній сфері. Особливості інформаційних відносин, що виникають при виробництві,

розповсюдженні і споживанні архівної інформації. Порядок доступу до архівних фондів і використання архівних документів.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Основні положення інформаційного права»									
1.1	Поняття інформаційного права та його джерела	7 семестр				7 семестр			
1.2	Інформаційні правовідносини та їх суб'єкти	7	2	2	3	22	2	-	13
1.3	Об'єкти інформаційних правовідносин	7	2	2	3				
1.4	Поняття та загальні засади реалізації права на доступ до інформації.	7	2	2	3				
1.5	Правове регулювання доступу до публічної інформації	7	2	2	3				
1.6	Адміністративно-правове регулювання і державне управління у сфері інформаційних відносин	7	2	2	3	22	2	-	13
1.7	Правові засади інформаційної безпеки	7	2	2	3				
1.8	Міжнародне інформаційне право	7	2	2	3				
1.9	Правове регулювання інформаційних відносин у сфері масової інформації	7	2	2	3				
1.10	Правове регулювання інформаційних відносин у сфері інтелектуальної власності та у науково-технічній сфері	7	2	2	3	26	2	2 2	38
1.11	Правовий режим інформації з обмеженим доступом	7	2	2	3				
1.12	Правовий режим інформації про особу. Захист персональних даних.	7	2	2	3				
1.13	Правове регулювання інформаційних відносин у сфері рекламної діяльності	7	2	2	3				
1.14	Правове регулювання телекомунікацій та віртуального середовища Інтернет	7	2	2	3	26	2	2 2	38
1.15	Правове регулювання електронного урядування в Україні	7	2	2	3				
1.16	Відповідальність за правопорушення у сфері інформаційних відносин	7	2	2	3				
1.17	Правове регулювання інформаційних відносин у сфері видавничої, бібліотечної та архівної справи	6	1	2	3				
1.18	Домашнє завдання	8		-	8	-	-	-	-

1.19	Підсумкова контрольна робота Модульна контрольна робота	7	1	-	6	9	-	-	9
1.20	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-		-	-	8	-	-	8
Усього за модулем		135	34	34	67	135	8	8	119
Усього за навчальною дисципліною		135	34	34	67	135	8	8	119

2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Домашнє завдання, контрольна (домашня) робота (ЗФН) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих здобувачами вищої освіти у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни, систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Виконання, оформлення та захист контрольної роботи здійснюється здобувачами вищої освіти в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доводиться до відома здобувачів вищої освіти.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог);
- наочні (демонстрація, ілюстрація);
- практичні (рішення задач, ділові ігри).

Також для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти під час вивчення даної навчальної дисципліни використовуються такі навчальні технології як робота в малих групах, кейси, семінар-дискусія, рольова гра тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1 Артеменко О. В., Улютіна О. А. Інформаційне право : навч. посіб. [Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України]. Київ : Принтеко : НУБіП України, 2020. 101 с.

3.2.2 Блінова Г. О. Інформаційне забезпечення органів публічної адміністрації в Україні: адміністративно-правові засади : монографія / Запоріж. нац. ун-т. - Херсон : Гельветика, 2019. 503 с.

3.2.3 Інформаційне право : підручник / [Л. П. Коваленко, Б. В. Коваленко] ; за заг. ред. Л. П. Коваленко ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Одеса : Гельветика, 2020. 285 с.

3.2.4 Кульчій О. О. Інформаційне право : навч.-метод. посіб. Полтава: ВНЗ Укоопспілки «ПУЕТ», 2015. 193 с.

3.2.5 Нашинець-Наумова А. Ю. Інформаційне право: навчальний посібник. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 136 с.

3.2.6. Публічне управління як системне суспільне явище: підручник / за заг. ред. д.і.н., професора кафедри Михненко А. М., д.е.н., професора кафедри Грущинської Н. М. Київ: НАУ, 2019. 516 с.

Допоміжна література

3.2.7. Інформаційне законодавство : зб. законодавчих актів: У 6 т. / заг. ред. Ю. С. Шемшученко, І. С. Чиж ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Держ. ком. телебачення і радіомовлення України. К. : ТОВ "Видавництво "Юридична думка", 2005 .

3.2.8. Кормич Б. А. Інформаційне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Х. : Бурун і К, 2011. 333 с.

3.2.9. Марущак А. І. Інформаційне право: доступ до інформації : навч. посіб. для студ. ВНЗ. К. : КНТ, 2007. 531 с.

3.2.10. Міжнародне інформаційне право : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Шишка О. Р. та ін.] ; за заг. ред. Шишка О. Р. [та ін.] ; Макіїв. екон.-гуманіт. ін-т. Донецьк : Дмитренко Л. Р. [вид.], 2011. 317 с.

3.2.11. Цимбалюк, Віталій Степанович. Інформаційне право : основи теорії і практики : [монографія] / Акад. прав. наук України, Н.-д. центр прав. інформатики. К. : Освіта України, 2010. 388 с.

3.3. Інтернет-ресурси

3.3.1 www.rada.gov.ua

3.3.2 www.president.gov.ua

3.3.3 www.kmu.gov.ua

3.3.4. www.lib.nau.edu.ua/main/

3.3.5. www.nbu.gov.ua/

3.3.6. <https://mkip.gov.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачами вищої освіти навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Модуль № 1 «Основні положення інформаційного права»		
Виконання практичних завдань	40	30
Домашнє завдання / контрольна (домашня) робота	30	40
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи здобувач вищої освіти має набрати не менше</i>	36	
Виконання модульної контрольної роботи/підсумкова контрольна робота	30	30
Усього за модулем №1	100	100
Усього за дисципліною	100	100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих за окремі види виконаної навчальної роботи, становить модульну рейтингову оцінку.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка дорівнює модульній рейтинговій оцінці.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./A, 87/Добре/B, 79/Добре/C, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційне право»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (36)–01-2022
		стор. 13 з 13	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	19.09.2	Фігердо	Мекенге	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ змін	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				